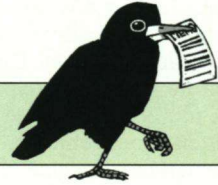

Korte Mededelingen

Zeearend als broedvogel in Nederland geeft veel commotie

De Zeearend *Haliaeetus albicilla* is als broedvogel terug in Nederland. Eind april 2006 kwamen in de Oostvaardersplassen de eerste jongen uit. Dat nieuws in de landelijke media trok vanzelfsprekend ruim de aandacht. Ook op het Eurobirdnet en het Ringersnet gonsde het van de berichten. Jan Dijk schreef: "In de Oostvaardersplassen, het natuurgebied van Staatsbosbeheer tussen Almere en Lelystad, heeft een zeearendenpaar dit voorjaar een nest gebouwd en eieren uitgebroed, meldde Staatsbosbeheer. Lange tijd werd het niet voor mogelijk gehouden dat de Zeearend, de grootste arend van Europa, in een dichtbevolkt gebied als Nederland zou kunnen broeden. Ecoloog Frans Vera van Staatsbosbeheer noemt het broedende zeearendenpaar 'de kroon op de natuurontwikkeling in de Oostvaardersplassen'. De vogel past volgens hem in dit natuurgebied. In de Oostvaardersplassen moet de natuur met zo min mogelijk menselijk ingrijpen zijn weg vinden. Zeker aan het eind van de winter liggen hier zodoende geregeld kadavers van Edelherten, die voor de Zeearenden dan een belangrijke voedselbron vormen. Hoeveel kuikens het zeearendenkoppel heeft, is nog niet te zien. De vogel legt normaal gesproken per keer één tot drie eieren. Een kijkje nemen bij het nest om de kuikens te tellen kan vogelaars en andere nieuwsgierigen duur komen te staan. Het natuurgebied in Flevoland is grotendeels afgesloten voor bezoekers, maar om verstoring te voorkomen is als extra voorzorg rond het nest een zone ingesteld waar geen mensen mogen komen. Wie dat toch doet, kan een

boete van € 2000 krijgen.

'Staatsbosbeheer bewaakt het nest en de directe omgeving permanent', verzekert de natuurbeheerder. Hoewel er geen bewijs is, gaat Staatsbosbeheer ervanuit dat de Zeearend in een ver verleden ook al in Nederland broedde. Nu bouwt de vogel zijn nesten voornamelijk in uitgestrekte, waterrijke gebieden in Duitsland, Polen en Zweden. De laatste jaren breidt de Zeearend, ook wel de gier van het noorden genoemd, zijn broedgebied richting het westen uit. De Zeearend is de grootste arend van Europa en kan een vleugelspanwijdte tot tweeënehalve meter hebben. De vogel eet aas, andere vogels en vis." Op dit bericht kwam een reactie van natuurfotograaf Martijn de Jonge: "Het gaat om het wijfje Anna, kleurring rood S-572, die mei 2002 bij Garsbek in Sleeswijk-Holstein (Duitsland) als nestjong geringd werd en een ongeringd mannetje. Anna bracht de herfst van 2003 in Denemarken door op het eiland Fyn. Ze was daar in het gezelschap van een andere geringde Duitse arend.

Sinds september 2004 zijn Anna en partner onafscheidelijk in de Oostvaardersplassen waar ze sinds november 2004 met takken sleepten en uiteindelijk dit voorjaar een nest bouwden. Op 3 november 2004 had ik Anna plus partner en een derde onvolwassen arend vanuit een schuilhut bij een dood hert in de Oostvaardersplassen, helaas in dichte mist. Wel was ik in staat de ring af te lezen. De vestiging van arend Anna betekent voor de soort een sprong van 250 km naar het westen aangezien het dichtstbijzijnde horst zich bij Steinhude, Nedersaksen, bevindt. Risico's voor de arenden in de

Oostvaardersplassen zijn verkeer, vliegtuigen, hoogspanningsleidingen en uiteraard de Flevospoorlijn, die vorig jaar het einde van Monniksgier Carmen betekende.

In Noorwegen, Zweden en Duitsland verongelukken ook steeds meer Zeerenden tijdens de jacht doordat zij tegen windmolens vliegen. Desalniettemin breidt de Zeearend zich overal in Europa sterk uit, ook naar in de afgelopen eeuwen verlaten broedgebieden in bijvoorbeeld Denemarken, Tsjechië en Oostenrijk.” Meer informatie over deze broedende Zeearend: http://www.staatsbosbeheer.nl/actueel/nieuws/details.asp?NWS_ID=727.

Jaarverslag Roofvogelwerkgroep Zeeland

Onlangs kon de Roofvogelwerkgroep Zeeland met enige trots melden dat er een website van deze werkgroep in de lucht is gegaan. Op deze website staat veel informatie over roofvogels in Zeeland en u kunt er ook het jaarverslag van 2005 lezen en downloaden. De website is te vinden op: <http://wrz.jeloen.nl>. De website geeft behalve de jaarverslagen van de afgelopen jaren onder andere ook soortbeschrijvingen en beeldverslagen.

Het jaarverslag 2005 is het tiende en het kleurrijkste verslag tot nu toe. Door verspreiding via internet hoeft er namelijk niet op een fotootje gekeken te worden. Ook dit jaar zijn de belangrijkste gegevens weer samengevat in bijlagen. Per soort wordt een korte toelichting gegeven. Lag in het vorige jaarverslag de nadruk op het voedsel, in dit verslag gaat het over het aantal in Zeeland broedende roof-

vogels.

Zeeland is een kleine provincie. Eén op de veertig Nederlanders woont er. Toch is één op de twaalf landelijk ingestuurde nestkaarten Zeeuws! Daarmee is Zeeland één van de best onderzochte provincies. Van elke vier Zeeuwse roofvogelbroedparen staat er één onder controle. Dat kan alleen dankzij de vele vrijwilligers die belangeloos het veld in gaan. Door hen weten we dat in Zeeland het aantal broedparen van de meeste roofvogelsoorten nog toeneemt of op zijn minst stabiel is, terwijl in grote delen van Nederland het aantal behoorlijk afneemt (Bijlsma 2006). De afname elders in Nederland wordt vooral veroorzaakt door de sterke afname van het aantal middelgrote prooien, waarvan we er in Zeeland gelukkig nog redelijk wat hebben. Maar ook bij ons is er wat dat betreft een dalende trend. Het gaat immers niet goed met veel potentiële prooi-soorten zoals het Konijn, de Fazant, de Patrijs, de Zomertortel en de Houtduif die in het cultuurland leven. Je hoort wel eens dat de afname daarvan het gevolg is van het toegenomen aantal roofvogels. Laat je niks wijsmaken. De afname is vooral een gevolg van verschraving van het cultuurland door het te intensieve gebruik ervan. Hoewel het er op de korte termijn voor de meeste roofvogelsoorten in Zeeland niet slecht uitziet, is de wat verder gelegen toekomst daarom onzeker. De Zeeuwse roofvogels halen immers hun meeste voedsel uit het cultuurland. De enige soort die het in Zeeland niet goed doet, is de Bruine Kiekendief.

Bron: persbericht Roofvogelwerkgroep Zeeland.